

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3

The Effects of Creative Art Activities Using Paper to Develop The Fine Motor Skills of Level 3 Preschool Children

อรัทัย นามขาว^{1*}, อนุกุล จินตรักษ์²
Orthai Namkhao^{1*}, Anukul Jintarax²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยกระดาษที่มีต่อการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 โดยใช้รูปแบบการวิจัย One-Group Pretest-Posttest Design กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 24 คน โรงเรียนชุมชนบ้านทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์ศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 จำนวน 15 แผน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนเท่ากับ 4.85 2) แบบทดสอบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่า.t-test

ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

² อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

¹ M. E.D. Candidate in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakorn Rajasima College

² Lecturer, Candidate in Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakorn Rajasima College

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding author)

Abstract

The objective of this research was to study the effects of paper creative art activities to develop the fine motor skills of preschool, level 3. The One-Group Pretest-Posttest Research Design was used in the study. The sample group consisted of 24 level 3 preschool children at Ban Saikhao Community School in Wangsaphung District, Loei Province who were selected through a cluster random sampling during the second semester of the 2021 academic year. Research instruments included 1) 15 experience plans paper creative art activities to develop the children's fine motor skills which show a mean feasibility of 4.85 and 2) a skill test on the fine motor skills of the children. The collected data were analyzed by means of arithmetic mean, standard deviation and a t-test.

The findings show that the children's ability to use the fine motor of preschool, acquired through the paper creative art activities was significantly higher than before the acquired activities at the 0.01 level of significance.

Keywords: The ability to use the fine motor skills, creative arts activities using paper

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่ออบรมเลี้ยงดูและเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาบนพื้นฐานของทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการให้เด็กได้เรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้มีโอกาสริเริ่มตามความต้องการและความสนใจของตนเอง ซึ่งสอดคล้องและเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดให้เป็นประสบการณ์ตรงที่หลากหลายเด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง (กรมวิชาการ, 2546) เต็มสิริ เนาวรังสี (2544) กล่าวว่า เด็กเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก

สำนักงานคณะกรรมการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2560) มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่าง มีความสุข และเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาพ่อแม่ ครู ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ดังนั้นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัยหากได้รับการส่งเสริมและช่วยเหลืออย่างถูกวิธี เด็กจะมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะพัฒนาและการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องเพื่อเป็นพื้นฐานตลอดชีวิต รวมไปถึงเด็กจะเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวจากการสังเกต การเล่นเกม สัมผัส การซักถาม การอยากรู้อยากเห็น

การเรียนรู้ต้องอาศัยจากประสบการณ์ตรงที่หลากหลาย เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ใช้ประสาทสัมผัสและกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะด้านกล้ามเนื้อเล็กเป็นทักษะการใช้มือ นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา

กีเซล Gesell (1940) ได้กล่าว ถึงทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกายว่า การที่เด็กแสดงความสามารถในการจัดกระทำกับวัตถุ เช่น การเล่นลูกบอล การขีดเขียน เด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อ

ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกัน ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในระยะนี้คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเคลื่อนไหว การทำงานของระบบประสาทและกล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในการควบคุมร่างกายการบังคับส่วนต่างๆ ของร่างกาย และได้แบ่งพัฒนาการเด็กออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านการเคลื่อนไหว (Gross Motor Development) เป็นความสามารถของร่างกายที่ครอบคลุมถึงการบังคับอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายและความสัมพันธ์ทางด้านการเคลื่อนไหวทั้งหมด

2. พฤติกรรมด้านการปรับตัว (Fine Motor or Adaptive Development) เป็นความสามารถในการประสานงานระหว่างระบบความรู้สึก เช่น การประสานงานระหว่างตากับมือซึ่งดูได้จากความสามารถในการใช้มือของเด็ก เช่น ในการตอบสนองต่อสิ่งที่เป็นลูกบอล การสั้นกระดิ่ง การแกว่งกำไลขลข ฉะนั้นพฤติกรรมด้านการปรับตัวจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางด้านการเคลื่อนไหว

3. พฤติกรรมด้านภาษา (Language Development) ประกอบด้วยวิธีสื่อสารทุก

ชนิด เช่นการแสดงออกทางหน้าตาท่าทาง การเคลื่อนไหวท่าทางของร่างกาย ความสามารถในการเปล่งเสียงและภาษาพูดการเข้าใจการสื่อสารกับผู้อื่น

4. พฤติกรรมด้านนิสัยส่วนตัวและส่วนรวม (Personal Social Development) เป็นความสามารถในการปรับตัวของเด็กระหว่างบุคคลกับบุคคลและบุคคลกับกลุ่ม ภายใต้ภาวะแวดล้อมและสภาพความเป็นจริงนับเป็นการปรับตัวที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของสมองและระบบการเคลื่อนไหวประกอบกัน

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะต่างๆ เป็นการพัฒนาด้านประสาทสัมผัสพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก การแสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การฝึกการสังเกต การคิดแก้ปัญหาการใช้ภาษา การผ่อนคลายอารมณ์ให้ร่าเริง แจ่มใส และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ศิลปะเป็นเครื่องมือประเภทหนึ่งของการแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดตลอดจนเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้การแสดงออก และการผ่อนคลายความตึงเครียดการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางด้านร่างกายให้กับเด็กปฐมวัยควรมีการจัดอุปกรณ์ให้เด็กได้เล่นและฝึกกล้ามเนื้อใหญ่-เล็ก เช่น ชิงช้าม้าหมุน บาร์เตียว เครื่องห้อยโหน ซึ่งอุปกรณ์ที่จัดไว้ที่สนามให้เด็กได้เล่นเช่นเดียวกันในการจัดกิจกรรมการปั้นดิน ควรจะมีอุปกรณ์ประกอบการปั้นดิน เพราะจะทำให้เด็กได้ฝึกฝนและเรียนรู้โดยผ่านการสัมผัส เด็กจะเรียนรู้ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับจอห์น ดิวอี้ ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ผ่านการกระทำจะทำให้เด็กมีความเข้าใจดีขึ้น และเพียเจท์เห็นว่า การเล่นเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับเด็ก การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนในระดับปฐมวัย ซึ่งทำได้โดยการให้เด็กทำงานทางศิลปะต่างๆ เช่นการวาดภาพ การ

ปั้น ประดิษฐ์ภาพ ประดิษฐ์เศษวัสดุ การแสดงออกทางดนตรี ละคร การเล่นน้ำ เล่นทราย การส่งเสริมจินตนาการโดยผ่านการเล่านิทาน การเล่นเกมตามมุม โดยสมมุติเป็นมุมบ้าน มุมพยาบาล และจัดหาวัสดุเท่าที่จะหาได้ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้ใช้วัสดุเหล่านั้นสร้างสรรค์สิ่งที่ตนต้องการ จุดประสงค์ที่สำคัญคือให้โอกาสเด็กทำงานตามที่เด็กพอใจ เปิดโอกาสให้เด็กคิดสร้างผลงานของตนเองออกมา ซึ่งกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของเด็กทุกเพศทุกวัย และเด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงเด็กทุกวัยชอบเล่น โดยเฉพาะเด็ก เล็ก ๆ จะใช้มือตกแต่งของจริง หยิบจับตามที่ต้องการ กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นการฝึกใช้นิ้วมือของเด็กให้คล่องแคล่ว สามารถส่งเสริมและพัฒนาการการทำงานที่ประสานสัมพันธ์กันระหว่างการใช้กล้ามเนื้อเล็ก นิ้วมือและประสาทสัมผัสระหว่างกล้ามเนื้อมือ สายตา สร้างประสบการณ์ทางประสาทสัมผัสและสร้างความพอใจให้กับเด็ก เป็นการเสริมทักษะในการคิดสร้างสรรค์ และเป็นการสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับรูปทรง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานต่อการเตรียมความพร้อมให้คล่องตัวต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เด็กส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และเนื่องจากเด็กในระดับปฐมวัยยังไม่มีความคิดตัวเอง ไม่มีทักษะในการประสานการใช้มือและสายตา กล้ามเนื้อเล็กยังไม่แข็งแรง ไม่สามารถใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว ตลอดจนการใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ อาจเป็นเพราะเด็กไม่ได้รับการส่งเสริมการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพการอบรมเลี้ยงดูจากทางบ้านที่มักไม่ปล่อยให้เด็กทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งทำให้มีผลเสียต่อพัฒนาการของเด็ก ในขณะที่เดียวกันผู้ปกครอง

มีค่านิยมในการเร่งให้เด็กเขียนหนังสือได้ โดยไม่คำนึงถึงความพร้อมของเด็ก และกระบวนการจัดกิจกรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนยังขาดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กเฉพาะด้าน (สิริมา ภิญญอนันตพงษ์, 2557)

สอดคล้องกับงานวิจัยของ รวิพร ผาด่าน (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ, ประดับประดา จิวหลง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนทอง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ, รมณีย์ พวงคุณ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยได้ดี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยได้ใช้เป็นแนวทางพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กสำหรับเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กหลังการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัย ระดับอนุบาล 3 จากกลุ่มคุณภาพเมืองทรายขาว จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านห้วยปากห้วยกุดตอเรือ, โรงเรียนบ้านน้ำค้อ, โรงเรียนชุมชนบ้านทรายขาว, โรงเรียนบ้านโพหนอง, โรงเรียนบ้านกกช้อ และโรงเรียนบ้านนาวัวโพหนอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 รวมจำนวน 52 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัย ระดับอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนชุมชนบ้านทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็ก

ปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 ในครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 2 ประเภท ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 กับกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ใช้ระยะเวลา ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
2. ดำเนินการทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามตาราง ใน ระยะเวลา 5 สัปดาห์โดยการทดลอง สัปดาห์ละ 3 วัน วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ รวม 30 ชั่วโมง

ชั้นนำ

1. นำเข้าสู่กิจกรรมด้วยการร้องเพลง การทำท่า การท่องคำคล้องจอง หรือการใช้สื่อประกอบ
2. ครูแนะนำวัสดุอุปกรณ์และสาธิตการทำกิจกรรมใหม่
3. บอกข้อตกลงเบื้องต้นในการปฏิบัติกิจกรรม

4. การดำเนินกิจกรรมในชั้นนำประเมินผลเด็กโดยครูมีบทบาทในการสังเกตพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กในด้านความคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น ความแม่นยำและความสามารถในการควบคุมการประสานสัมพันธ์ และการรับรู้ร่วมกันของประสาทสัมผัส โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องตามสภาพที่แท้จริงในขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรมและนำผลที่ได้มาสะท้อนในการปรับบทบาทครูบทบาทเด็ก และปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กต่อไป

ขั้นดำเนินการกิจกรรม

1. เด็กเลือกลงมือปฏิบัติกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจของเด็ก
2. เมื่อหมดเวลาให้เด็กเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดให้เรียบร้อย
3. ในขั้นการดำเนินกิจกรรมครูประเมินผลโดยครูมีบทบาทในการสังเกตพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กด้านความสนใจตั้งใจปฏิบัติงาน การคิดและแก้ปัญหา ประสานสัมพันธ์ ความมั่นใจในตนเอง และปรับตัวในการทำงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องและนำผลที่ได้มาสะท้อนในการปรับ บทบาทครู บทบาทเด็ก และปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กต่อไป

ขั้นสรุป

1. เด็กเล่าถึงผลงานของตนเองพร้อมกับครูสนทนาซักถามและจดบันทึกลงในใบงาน
2. การดำเนินกิจกรรมในขั้นสรุปครูประเมินผลเด็กโดยครูมีบทบาทในการสังเกตพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กด้านความคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อ โดยการตรวจผลงาน และการจดบันทึกเหตุการณ์ โดย

เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องและนำผลที่ได้มาสะท้อนในการปรับ บทบาทครู บทบาทเด็ก และปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กต่อไป

3. ทดสอบหลังเรียน กับกลุ่มตัวอย่างหลังจากการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 ลึกลง ดำเนินการสอบด้วยแบบทดสอบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4. การให้คะแนนแบบทดสอบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 เกณฑ์การประเมิน คือระดับคะแนน 0 หมายถึง นักเรียนไม่สามารถทำได้ แม้จะให้แรงเสริมหรือแรงจูงใจต่าง ๆ ระดับคะแนน 1 หมายถึง นักเรียนสามารถทำได้บ้าง โดยมีครูคอยแนะนำและช่วยเหลือระดับคะแนน 2 หมายถึง นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นระดับพัฒนาการ

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้
หาดัชนีความสอดคล้องแบบทดสอบทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 แบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  1. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินครั้งแรกและครั้งหลังของเด็กกลุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. เปรียบเทียบคะแนนแบบประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัย

เปรียบเทียบความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับอนุบาล 3 ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการทดสอบ ค่า t-test Dependent Sample ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 1 คะแนนความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20)	คะแนนหลังเรียน (20)
1	12	15.6
2	11	14
3	10.2	15.6
4	12	14.8
5	12	16
6	11.2	14
7	11.6	16
8	11.6	17.2
9	11.4	15.6
10	11.8	16
11	11.4	16.4
12	10.2	17.2
13	11.2	17.8
14	13.2	18
15	13.8	18
16	10.6	18
17	12.4	17.8
18	11.2	18
19	10.8	15
20	11	15.4

ตาราง 1 คะแนนความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ (ต่อ)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20)	คะแนนหลังเรียน (20)
21	11.6	15
22	12.4	14
23	11.4	15.4
24	10.6	16
ค่าเฉลี่ย	11.53	16.12

ตาราง 2 เปรียบเทียบความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	24	11.53	0.86	15.66	.000**
หลังเรียน	24	16.12	1.35		

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 ระหว่างก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.53 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.86 และความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.12 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.35 เมื่อทดสอบความแตกต่างของความสามารถการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้สูตรค่าที (t-test) พบว่า ค่า t เท่ากับ 15.66 ค่าเท่ากับ .000 แสดงว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กโดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาล 3 พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษ หลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดประสบการณ์การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกประสบการณ์ในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กได้อย่างอิสระตามความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละคนอย่างเต็มที่ เด็กได้ลงมือปฏิบัติ ได้ใช้ทั้งกล้ามเนื้อฝ่ามือ นิ้วมือและการประสานสัมพันธ์กันระหว่างตากับมือ

ส่งผลให้เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก และมีทักษะการใช้มือ นิ้วมือ ในการทำงานคล่องขึ้น ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ วิกเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Viktor Lowenfeld; and W. Lambert Brittain, 1953) ทฤษฎีลำดับขั้นพัฒนาการตามความคิดและอายุ (Age-Based Concepts) หมายความว่า ความเจริญของงานของเด็กจะพัฒนาไปตามลำดับขั้นอายุซึ่งหมายถึง ความพร้อมด้านวุฒิภาวะ คือ ทั้งร่างกาย และการกระทำเป็นไปตามลำดับขั้นตามวัยอันควร เกสทอลท Gestalt Therapy. 1951) ทฤษฎีพัฒนาการการรับรู้ Perceptual Development Theory) ซึ่งมีความเชื่อว่าเด็กจะทำงานศิลปะตามที่ตนเห็นตามความเป็นจริง เด็กจะเห็นแต่เค้าโครงและเห็นส่วนรวมของภาพมากกว่ารายละเอียด ทฤษฎีนี้เหมาะกับการสอนเด็กระดับ อนุบาล และประถมศึกษา เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกออกมาแบบง่ายๆ ส่วนความซับซ้อนจะเพิ่มขึ้น ตามวัยของเด็กเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของรวิพร ผาด่าน (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ ผลการวิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การฉีก ตัด ปะเศษวัสดุ มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังการทดลองอยู่ในระดับดี ซึ่งสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประดับพร จิวหลง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนทอง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รมณีย์ แพงคุณ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย พัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย คณะแผนพัฒนาการหลังการใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าคะแนนพัฒนาการก่อนการใช้ชุดกิจกรรมเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยก่อให้เกิดผลในการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับ ผกาทานต์ น้อมเนียม (2556) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเด็ก กล่าวคือกล้ามเนื้อเล็กเป็นอวัยวะที่สำคัญ การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อตา มือ นิ้วมือ และแขนที่สัมพันธ์กันช่วยในการพัฒนาการของการรับรู้และสติปัญญาที่ວ່งไว และสามารถทำกิจกรรมประจำวันได้คล่องแคล่ว ตลอดจนพื้นฐานความสามารถในการเขียนของเด็กต่อไป และ อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล (2556) กล่าวว่า กล้ามเนื้อเล็กเป็นอวัยวะที่สำคัญหนึ่งในการประกอบกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองเช่น การติดกระดุม การรูตชิบ แปรงฟัน ผูกเชือกรองเท้า งานศิลปะ รวมทั้งการขีดเขียน ถ้าเด็กใช้กล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น ด้านสติปัญญาให้ดีขึ้นเพราะกล้ามเนื้อเล็กมีส่วนทำให้เด็กได้ใช้มือสำรวจ สังเกต จากการสัมผัสจับต้องในทุกๆ กิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การกำหนดให้มีกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 ควรให้

มีการทำซ้ำบ่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กได้ฝึกการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กให้มากขึ้น จะทำให้เห็นผลชัดเจนว่า เด็กมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่ดีมากขึ้น

1.2 การกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้กระดาษเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 3 ครูควรมีการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ให้มีความหลากหลายและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

3. ผลการวิจัยที่ได้รับสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของ

โรงเรียน นำผลการวิจัยมาปรับปรุงการสอนของโรงเรียนให้มีการจัดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษากิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความสามารถด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่มีผลต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ด้านมิติสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ พฤติกรรมการเข้าสังคม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- เต็มสิริ เนาวรังสี. (2544). *ครูปฐมวัยกับศิลปะเด็ก*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการอนุบาลศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ประดับพร จิวหลง. (2561). *ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโนนทอง สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกอก อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.
- ผากานต์ น้อยเนียม. (2556). *ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กอายุ 4-5 ปี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยดิน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- รวีพร ผาด่าน. (2557). *ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การนีกัดปะเศษวัสดุ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.การศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- รมณีย์ แพงคุณ. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพมหานคร.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2557). *คุณลักษณะอย่างไรในวันอนุบาล*. กรุงเทพฯ: บัคบุรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- อธิษฐาน พูลศิลป์ศักดิ์กุล. (2556). กระตุ้นกล้ามเนื้อมัดเล็กเสริมสร้างสติปัญญา. *บันทึกคุณแม่*, 9(118), 110-114.
- Gesell, Arnold. (1940). *The first five years of life: A Guide to the Study of the Preschool Child*. New York: Harper.
- Gestalt Therapy. (1951). *Excitement and growth in the human personality*. Perls, Hefferline and Goodman.
- Viktor Lowenfeld; & W. Lambert Brittain. (1953). *Creative and mental growth*. New York: The Macmillan.